

Звіт

завідувача кафедри конституційного і муніципального права доцента Марка ВОРОНОВА про роботу за 2022/2023 н.р.

Кафедра конституційного і муніципального права

Факультет (навчально-науковий інститут, центр) юридичний факультет

Кількість ставок науково-педагогічних працівників станом на 1 червня поточного року:
6.25

Кафедра конституційного і муніципального права є одним зі структурних підрозділів юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, що проводить навчальну, навчально-методичну, наукову та навчально-виховну роботу з підготовки фахівців за спеціальностями 081 «Право», 293 «Міжнародне право», а також міжфакультетські вибіркові навчальні дисципліни.

Наукова діяльність кафедри здійснюється за такими пріоритетними напрямками, як: шляхи удосконалення механізму забезпечення прав і свобод людини і громадянина; проблеми впровадження конституційної та муніципальної реформ в Україні.

Кафедра має високий кадровий потенціал, до складу якого входить 7 фахівців, зокрема один доктор юридичних наук та шість кандидатів юридичних наук.

Кафедра забезпечує викладання низки базових дисциплін та спецкурсів конституційно-правового та муніципально-правового спрямування студентам бакалавріату та магістратури юридичного факультету денної і заочної форм навчання, а також студентам інших факультетів університету під час викладання міжфакультетських вибіркових дисциплін.

Навчальні дисципліни, що викладаються на кафедрі: «Конституційне право України»; «Конституційне право України (загальна частини)»; «Конституційне право України (особлива частини)»; «Актуальні проблеми конституційного права України»; «Державне (конституційне) право зарубіжних країн»; «Конституційне право ЄС»; «Європейські стандарти місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС»; «Національні та регіональні механізми захисту прав людини»; «Муніципальне право»; «Сучасні проблеми юридичної науки»; «Конституційно-правові засади зовнішньої політики»; «Міжнародні виборчі стандарти»; «Виборче право»; «Інститути громадянського суспільства»; «Міжнародні стандарти місцевого самоврядування»; «Міжпарламентське співробітництво»; «Прецеденти Європейського суду з прав людини»; «Конституція. Держава. Суспільство»; «Захист прав людини в конституційній державі»; «Вступ до права та практики Європейського суду з прав людини»; «Правові засади муніципальної демократії»; «Конституційна юстиція»; «Сучасна конституційно-правова доктрина»; «Конституційно-правове забезпечення недоторканності приватного життя»; «Засади конституційного ладу».

Кафедра працює з метою реалізації положень Статуту Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Стратегії розвитку Каразінського університету 2019-2025 роках, інших нормативно-правових актів.

1. Кадровий склад

Вчені ступені, звання викладачів кафедри:

ВОРОНОВ М., к.ю.н., доцент, зав. кафедри.

СЕРЬОГІН В., д.ю.н., професор;

ГРИШКО Л., к.ю.н.;

ГУДЗЬ Л., к.ю.н., доцентка;

ЗУБЕНКО Г., к.ю.н., доцентка;

ДАНІЧЕВА К., к.ю.н., доцентка;

МАРЦЕЛЯК С., к.ю.н., доцентка;

2.МЕТОДИЧНА РОБОТА

2.1. Створення дистанційних курсів, що відкриті для загального доступу студентів, усі навчальні дисципліни, які викладаються викладачами кафедри, забезпечені можливостями дистанційного навчання.

2.2.Оновлення та доповнення навчальних, методичних, демонстраційних та тестових матеріалів дистанційних курсів.

2.3.Оновлення засобів діагностики навчальних досягнень студентів з навчальних дисциплін.

2.4. Розроблення і впровадження засобів комп'ютерного контролю знань з навчальних дисциплін.

2.5.Проведення методичних семінарів на кафедрі:

2.5.1.«Організація навчального процесу з навчальної дисципліни «Конституційне право України» та керівництво перевірок курсових робіт (вересень 2022 р.);

2.5.2. «Організація навчального процесу з навчальної дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» (січень 2023);

2.5.3. «Організація навчального процесу з навчальної дисципліни «Муніципальне право» (вересень 2023 р.)

2.5.4. «Організація навчального процесу з навчальної дисципліни «Конституційне право ЄС» (вересень 2023 р.)

2.6. Підготовка навчально- методичних матеріалів:

2.6.1. Конституційне право України: методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи студентів. Особлива частина. / уклад. : М. М. Воронов, К.П. Данічева, С. М. Марцеляк. Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2023. 47 с.

2.6.2. Муніципальне право: методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи студентів. / уклад. : М. М. Воронов, К.П. Данічева, С. М. Марцеляк. Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2023. 42 с.

2.6.3. Виборче право: методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи студентів. / уклад. : М. М. Воронов, К.П. Данічева, С. М. Марцеляк. Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2023. 33 с.

3.ВІДКРИТІСТЬ РОБОТИ

1. Присутність кафедри у веб-просторі:

- наявність на сайті факультету на персональній сторінці кафедри робочих програм навчальних дисциплін на поточний навчальний рік, прикладів екзаменаційних білетів, інформаційних, навчальних і методичних матеріалів для студентів (відповідно до Положення про організацію освітнього процесу).

2.Проведено засідань кафедри – 11.

4.НАУКОВА РОБОТА

4.1. Виконання наукових досліджень, інноваційна діяльність, отримання благодійної допомоги для зміцнення матеріально-технічного та методичного забезпечення освітнього процесу і наукових досліджень:

4.1.1. Реалізація Модулю програми Erasmus+ Jean Monnet по темі «Європейські стандарти місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС» / «European Standards of Local Self-Government and EU Regional Policy» на 30 000 євро для студентів 4 курсу юридичного факультету

4.1.2. Реалізація Модулю програми Erasmus+ Jean Monnet по темі «Конституційне право ЄС» на 30 000 євро для студентів 3 курсу юридичного факультету.

4.2. Одержання вітчизняних охоронних документів на об'єкт інтелектуальної власності:

4.2.1. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір – «Літературний письмовий твір наукового характеру «Альбом презентацій навчального курсу «Конституційне право Європейського Союзу (EU-Const)» («EU-Const»)» Воронов Марк Миколайович, Серьогін Віталій Олександрович, Серьогіна Світлана Григорівна. № 121112 від 7 серпня 2023.

4.3.Участь в роботі науково-практичних конференцій, круглих столів тощо:

Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 року). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 372 с.

4.4. Кафедра конституційного і муніципального права юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна спільно з Науково-дослідним інститутом державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України за фінансової підтримки Виконавчої агенції з освіти, аудіовізуалізації та культури Європейської Комісії провела на юридичному факультеті ХНУ імені В.Н. Каразіна Міжнародну науково-практичну конференцію «Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України» (м. Харків, 21 квітня 2023 року).

4.5.Сприяння науковій роботі студентів

4.5.1. Підготовка наукових робіт студентів, які стали переможцями на першому етапі Всеукраїнської олімпіади студентських наукових робіт. Другий етап не відбувся внаслідок війни.

4.5.2. Робота студентського наукового гуртка з актуальних проблем конституційного права (керівник – Воронов М.М.)

4.6. Підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації (аспірантура):

4.6.1. Загальна кількість аспірантів на кафедрі: 17.

4.7. Проведення постійно діючого наукового семінару кафедри:

4.7.1. Науковий семінар з дисципліни «Конституційне право України»:

«Конституційні реалії та тенденції в умовах воєнного часу» (грудень 2022 р.);

4.7.2. Науковий семінар з дисципліни «Муніципальне право України»: «Система місцевого самоврядування в Україні в умовах воєнного часу» (лютий 2023 р.).

4.8.1. Підготовка наукових висновків для органів державної влади та місцевого самоврядування, зокрема для судів Конституційного Суду України.

4.8.2. Участь у законопроектній роботі.

4.9. Сприяння практичній підготовці і працевлаштуванню студентів та випускників:

4.9.1. Проведення презентацій роботодавців, професійних організацій, професійних майстер-класів та відкритих лекцій роботодавців;

4.9.2. Персональна робота з випускниками шкіл, батьками тощо;

4.9.3. Участь в презентаціях факультету під час заходів на «Дні відкритих дверей».

4.10. Використання під час навчального процесу технічних засобів навчання:

використання проекторів для презентацій, інших технічних засобів під час лекцій та семінарських занять

Наукові публікації викладачів кафедри за 2022/2023 н.р.:

1. Воронов М.М., Воронова І.В. Проблематика конституційного права Європейського Союзу. Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія : Право. 2022. № 34.
2. Данічева К. П. Історичний аспект становлення та розвитку моделей місцевого самоврядування на прикладі Німеччини та Швейцарії. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право». 2022. № 34
3. Martseliak, O., Martseliak, S., Shamrai, V., Zubenko, H., Danicheva, K., Velychko, V. (2022). Experience of legal support in electoral processes in Denmark, New Zealand and USA: possibility of use in Ukraine. *Political Questions*, 40(74), 309–327.
4. Chudyk, N., Teremetskyi, V., Podoliaka, A., Gryshko, L., Zubenko, H., Danicheva, K., I. , Harashchuk, I. (2022). Implementation of international and legal standards of judicial control over the realization of electoral rights as a step towards ukraine’s european integration. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*, 25(S2), 1–10.
5. Данічева К.П. Верховенство права як базовий принцип міжнародного співробітництва Європейського Союзу та Укранаїни. *Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 21 квітня 2023 року). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023.С.162-166.
6. Зубенко Г.В. Європейські стандарти та законодавство України щодо участі громадських об’єднань у прийнятті рішень на місцевому рівні. Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія : ПРАВО. 2022. № 33. С. 52-59.
7. Зубенко Г.В. Принципи прозорості, відкритості та публічності в діяльності громадських формувань. Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія : ПРАВО. 2022. № 34. С.
8. Гудзь Л.В. Місцеві референдуми у країнах Європейського Союзу та України: порівняльна характеристика. Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія : Право. 2022. Вип. 33. С.44-51.
9. Марчук М.І., Гудзь Л.В. Місцеві вибори у країнах Європейського Союзу та Україні: порівняльна характеристика. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2022. Вип. 70. С.119-124 ;
- 10.Марцеляк С.М., Марцеляк М.О. Трансформації японського політико-правового режиму в 1910-1930-х роках як передумова побудови демократичної Японії // *Visegrad journal on human rights*. 2022. № 1. Р. 73-78.
- 11.Повага до людини як конституційна цінність ЄС: виклики для України (на прикладі інституту омбудсмана) // Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. С. 175-179.
- 12.Марцеляк О.В., Марцеляк С.М. Поняття конституціоналізму і його трансформація в умовах війни // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – Х., 2023. - Серія: Право. - Вип. 35.
- 13.Серьогін В.О. Європейське управління як інститут конституційного права

Європейського Союзу. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Право.* 2022. Вип. 33. С. 28-43.

14. Peresada O., Severinova O., Serohin V., Serohina S., Shutova O. Intercultural communications and community participation in local governance: EU experience. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies.* Vol. 11. № 5 (2022). September 2022. P. 266-278. URL: <https://www.richtmann.org/journal/index.php/ajis/article/view/1306>. (SCOPUS).
15. Serohin V., Topchii V., Novytskyi A., Voronov M., Hradova Y. Interpretation of human legal value in the natural concept of understanding law / Interpretacion del valor juridico humano en el concepto natural de entender el derecho. *Cuestiones Politicas / Political Questions.* 2022. Vol. 40. Núm. 74. P. 764-778. URL: <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/38948/43542> (WoS).
16. Serohin V., Serohina S., Bodrova I., Hrytsenko H., Omelianenko O. The Potential of Territorial Communities as a Factor of Socio-Environmental Development of Territories. *WSEAS Transactions on Environment and Development.* 2023. Vol. 19. P. 197-206 (SCOPUS).
17. Серьогін В.О. Конституційне право Європейського Союзу як закономірний результат конституціоналізації його правового порядку. Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 21 квітня 2023 р.). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. С. 65-69.
18. Серьогін В.О. Децентралізація в умовах «крихкої» державності: виклики для України. Децентралізація публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи: матер. III Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю. (м. Львів, 21 травня 2023 р.). Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2023. С. 94-98.
19. Воронов М.М., Воронова І.В. Актуальні проблеми муніципальної реформи в Україні в умовах воєнного стану / Децентралізація публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи : Збірник матеріалів Міжнародної науко-во-практичної конференції (17 червня 2022 р., м. Львів) / [за наук.ред. проф. О. В. Батанова, проф. Д. Вацінкевича, доц. Р. Б. Бедрія].– Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка; Київ; Щецин, 2022. С.127-132.
20. Воронов М.М. Правова природа європейського конституціоналізму. Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 року). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 372 с. С. 41-44.
21. Reznik O., Slinko T., Kravchuk M., Serohin V., Strelaniy V. Use of Information and Communication Technologies in the Election Process: Ukrainian Realities and Foreign Experience. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues.* 2021. Volume 24. Issue

1. Р. 1-7. URL: <http://www.scopus.com/inward/record.url?eid=2-s2.0-85103334362&partnerID=MN8TOARS>

- 22.Зубенко Г. Проблема застосування санкцій до політичних партій в Україні з метою забезпечення належного безпекового середовища. Міжнародна науково-практична конференція «Конституційно-правові механізми реалізації та захисту прав людини і громадянина в умовах війни: світовий досвід та Україна» (м. Ужгород, 26 травня 2022 р.)
- 23.Зубенко Г.В. Відшкодування витрат політичних партій на здійснення передвиборної агітації та парламентських виборах в Україні та державах-членах ЄС. Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 року). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 372 с. С. 111-114.
- 24.Гудзь Л.В. Порівняльний аналіз місцевих виборів у країнах ЄС та України. Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання вдосконалення законодавства України у сучасних умовах розвитку держави». Одеса. 2022. С.80-83.

5. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІ

5.1. Сертифікація науково-педагогічних працівників відповідними професійними організаціями:

1. Гудзь Л.В. Сертифікат про підвищення кваліфікації (реєстраційний номер 020771332, від 20.02.2023 р.)
2. Данічева К.П. Сертифікат № 13. Університет Балістоку (Польська Республіка, юридичний факультет, 2022).
3. Гришко Л.М. Сертифікат № ADV-270216-LSI від 09.04.2023

6. Досягнення кафедри.

1. У зведеному рейтингу науково-педагогічних працівників юридичного факультету (за основним місцем роботи) за 2022-2023 н.р. перше місце посів завідувач кафедри М. Воронов (260,5 балів).
2. У рейтингу кафедр гуманітарного та соціально-економічного профілю за результатами діяльності у 2022/2023 н.р. кафедра посіла 6 місце з 61 кафедр. Перше місце серед кафедр юридичного факультету.

6. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ КАФЕДРИ

- 6.1.Впровадження інноваційних методів навчання.
- 6.2.Підготовка грантових проєктів.
- 6.3.Написання навчального посібника з навчальної дисципліни «Конституційне право ЄС».
- 6.4.Активізація написання наукових статей в у журналах, що мають імпаکت-фактор та/або реферуються системами *SCOPUS* або *Web of Science*.
- 6.5.Створення сертифікатних програм.

6.6.Посилення профорієнтаційної роботи та участі у виконанні освітньої програми, що реалізується із залученням роботодавців/професійних організацій

Завідувач кафедри

Марк ВОРОНОВ

30 серпня 2023 року